

OVERENI PREVOD SA ITALIJANSKOG NA SRPSKI

Rešenje br. 4135 od 20 maja 2015.

Finansijsko bankarska arbitraža
Vansudsko rešavanje sporova

KOORDINACIONI ODBOR

koga čine gospoda:

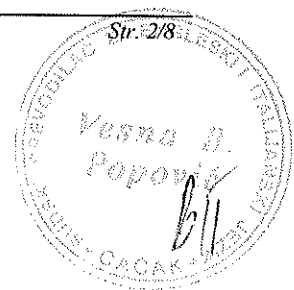
Dott. Maurizio Massera <i>Predsednik Upravnog odbora ABF-a u Rimu</i>	Predsednik (Procenitelj)
Dott. Flavio Lapertosa <i>Predsednik Upravnog odbora ABF-a u Milanu</i>	Punopravni član
Dott. Marcello Marinari <i>Predsednik Upravnog odbora ABF-a u Napulju</i>	Punopravni član
Profesor Marilena Rispoli Farina <i>Član Upravnog odbora ABF-a u Napulju (određena od strane Finansijsko bankarskog posrednika za sporove u kojima učestvuje klijent kao potrošač)</i>	Punopravni član
Adv. Chiara Petrillo <i>Član Upravnog odbora ABF-a u Rimu (postavljena od strane Nacionalnog saveta potrošača i korisnika)</i>	Zamenski član

na sednici od 25.03.2015., nakon uvida u

- žalbu i priloženu dokumentaciju;
- kontra-argumente posrednika i odgovarajuće dokumente;
- preliminarni izveštaj Tehničkog sekretarijata,

UTVRĐUJE DA

1- Podnosilac žalbe traži da se utvrdi da li je kreditni sporazum koji ste potpisali bio u evrima, a ne u stranoj valuti kao što je navedeno u čl. 4 ugovora ... i da je samo za potrebe obračuna kamate dogovoreno indeksiranje u švajcarskim francima što je za posledicu imalo određivanje legitimnog načina obračuna predviđenog čl. 7 i, alternativno, da se utvrdi ništavnost i/ili nedelotvornost čl. 7 u delu u kome bi valutni rizik bio pripisan dužnicima.

OVERENI PREVOD SA ITALIJANSKOG NA SRPSKI

Rešenje br. 4135 od 20 maja 2015.

Finansijsko bankarska arbitraža Vansudsko rešavanje sporova

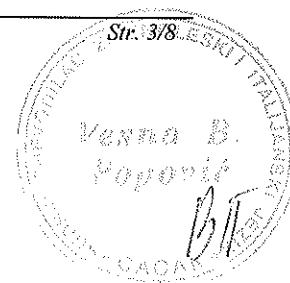
2 - U osnovi on je 2008. godine zaključio stambeni kredit u iznosu od 240.000,00 €, koji se otplaćuje u 360 mesečnih rata, sa kamatnom stopom koja iznosi Libor švajcarski franak na šest meseci, uvećano za razliku između kupovnog i prodajnog kursa od 1,3%, sa predviđenim planom amortizacije; taj plan je pripremila tužena banka na osnovu "konvencionalne kamatne stope" od 5,4% i ugovoren je "konvencionalni kurs" između švajcarskog franka i evra;

3 - Dodao je da je na zahtev podnosioca žalbe tužena banka izvršila obračun prevremene otplate navedenog kredita, prema kome je preostala glavnica od 219.775,35 € trebalo da se revalorizuje sa 75.854,04 €, ali je primenjena metodologija bila pogrešna i nije bila u skladu sa ugovorom.

4 - Banka nije prihvatila žalbu navodeći pristrasno da je zahtev neprihvatljiv jer on uključuju savetodavne aktivnosti i smatrajući da je suštinski neosnovan.

5 - Upravni odbor u Rimu je, na sednici od 5. decembra 2014. godine, odbio preliminarni prigovor, suočio se sa meritumom presude ističući da je pitanje koje je bilo njen predmet izričito regulisano u klauzuli koja je sadržana u čl. 7 ugovora između stranaka, o čijoj zakonitosti se već oglasio Koordinacioni odbor, koji je potvrdio da se "indeksiranje u spornoj klauzuli [...] odnosilo na slučaj prevremene otplate, na "vraćenu" glavnica a ne na onu "preostalu", kao što bi se tražilo u atipičnoj i nasumičnoj prirodi postojećeg ugovora (Kasacioni sud 29. maj, 2012., br. 8548). Velika formalnost mehanizma usvojenog indeksiranja i odsustvo, u tekstu ugovora, jasne ilustracija njegovog operativnog režima, međutim, nije učinila lakim za lice koje nije posebno stručno u toj materiji, kao što je dužnik, da uoči pogrešnost te indikacije (odluka br. 7727 od 20. novembra 2014.).

Dakle, Koordinacioni odbor je došao do zaključka na osnovu koga je posrednik "bio dužan da preventivno obavesti dužnika da je formulacija klauzule bila veoma pogrešna, kako bi se izbeglo da bi, nerazumevanje stvarnih troškova operacije, moglo dovesti do zahteva za prevremenom otplatuom kredita u trenutku kada bi se takva operacija pokazala posebno skupom [...]. I da mu, usled nedelovanja treba dosledno priznati uzročnu efikasnost, iako ne isključivo u određivanju žalbenog zahteva - u slučaju koji su ispitali podnosioci žalbe" (odluka br. 7727 od 20. novembra 2014. godine.). Osim toga, Koordinacioni odbor je utvrdio da je "odbitak pozitivnog salda sa depozitnog računa preostale glavnice posrednik izvršio nakon

OVERENI PREVOD SA ITALIJANSKOG NA SRPSKI

Rešenje br. 4135 od 20 maja 2015.

Finansijsko bankarska arbitraža Vansudsko rešavanje sporova

njegove revalorizacije, uz nemali teret po dužnika, posebno u svetlu sporazumne discipline, koja ne ovlašćuje posrednika da koristi takav redosled računanja, kako su tačno istakli Teritorijalni odbori" (odluka br. 7727 od 20. novembra 2014.).

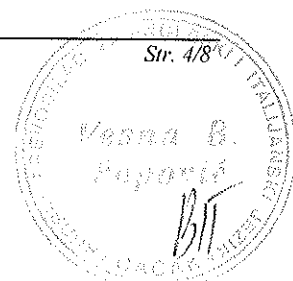
6- Međutim Teritorijalni odbor ne smatra da je gore navedeno uputstvo Koordinacionog odbora od presudnog značaja za potrebe ovog postupka, jer se podnosilac žalbe nije žalio ni na to da je ugovorna klauzula u pitanju trebalo da se odnosi na preostalu glavnicu, umesto na onu već vraćenu, ni na neizvršen ili netačan obračun eventualno pozitivnog salda depozitnog računa, koji čak nije ni priložen.

7- Upravni odbor u Rimu je takođe primetio da je predmet klauzula koje određuju devizni kurs kredita iskazanog u stranoj valuti, ali isplaćenog u domaćoj, dostavljen na presudu Sudu pravde Evropske Unije, koji je, svojom presudom od 30. aprila 2013. godine dao pojašnjenje da se klauzula koja "podrazumeva plaćanje novčane obaveze od strane potrošača, u sferama hipotekarne otplate, u iznosima koji proizlaze iz razlika između prodajnog i kupovinnog kursa strane valute, ne može posmatrati u smislu podrazumevanja "naknade" čiji ekvivalent u iznosu za uslugu koju je pružio kreditor, ne može biti predmet procene usled njene nezakonitosti u skladu sa članom 4. stav 2, Direktive 93/13".

Stoga je isti potvrdio da se "član 4, stav 2, Direktive 93/13 mora tumačiti na način da je [..] neophodno razumeti zahtev prema kome se ugovorna klauzula mora sastaviti na jasan i razumljiv način u smislu da se nametne ne samo da predmetna klauzula bude razumljiva potrošaču na gramatičkom nivou, već i da ugovor na transparentan način izloži konkretno funkcionisanje mehanizma konverzije strane valute na koju se odnosi predmetna klauzula, kao i odnos između tog mehanizma i onog koji je propisan drugim klauzulama u vezi isplate kredita, tako da potrošač može proceniti na osnovu preciznih i razumljivih kriterijuma ekonomske posedice koje iz njega proističu. "

Prema istoj presudi, ustvari "obaveza transparentnosti ugovornih klauzula uspostavljena Direktivom 93/13 ne može [..] biti ograničena samo na razumljivost na formalnom i gramatičkom planu. Naprotiv, [..] budući da se sistem zaštite uveden Direktivom 93/13 zasniva na ideji da je potrošač u inferiornom položaju u odnosu na stručno lice u vezi, posebno, nivoa informacija, te obaveze transparentnosti treba shvatiti sveobuhvatno."

8- Nakon daljeg razmatranja ovog pitanja, Odbor za ponovni postupak, je, uz nalog izdat na sednici od 5. decembra 2014. godine, zaključio da, s obzirom da je pitanje od najveće

OVERENI PREVOD SA ITALIJANSKOG NA SRPSKI

Rešenje br. 4135 od 20 maja 2015.

Finansijsko bankarska arbitraža Vansudsko rešavanje sporova

važnosti, čija odluka može biti potencijalno suprotstavljena nekim presudama Arbitraže, bilo zgodno da se ovo pitanje dostavi na razmatranje Koordinacionom odboru.

ZAKONI

1- Preliminarno, Odbor mora službeno proveriti (tuženi nije imao prigovor u vezi sa tim, a Odbor za ponovni postupak nije pravio problem) sopstvenu nadležnosti *razione temporis*. U stvari, arbitražna nadležnost je ograničena na žalbe koje se odnose na transakcije ili ponašanje nakon 1. januara 2009. godine, dok je sporni ugovor zaključen u 2008. godini.

U ovom slučaju glavno pitanje podnosioca žalbe tiče se obračuna prevremene otplate predmetnog kredita, koji je tuženi izložio 2013. godine, a koje je podnosilac žalbe osporio. Iz toga proističe da, budući da se radi o transakcijama i ponašanju nakon 1 januara 2009. godine, potvrđuje se nadležnost Arbitražnog odbora.

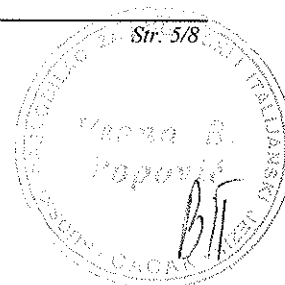
2- Iako se, kao što je upravo gore opisano, predmet spora odnosi na prihvatanje ispravne metode obračuna predviđene čl. 7 ugovora između stranaka, nema sumnje da odluka u sporu, ne može uzeti u obzir proveru legitimiteta i efikasnosti same klauzule, koja čini pravni osnov koji opravdava navedeni obračun.

3- Predmetna ugovorna odredba predviđa, u slučaju zahteva za prevremenu otplatu, da se preostala glavnica prvo pretvori u švajcarske franke po konvencionalnim kursu utvrđenom u ugovoru, a potom ponovo pretvori u evro po kursu švajcarski franak/evro važećem na dan vraćanja.

Na taj način klijent je izložen dvostrukoj konverziji preostale glavnice, prvo u švajcarske franke po konvencionalnoj stopi, a zatim u evre po trenutnoj stopi.

4- Legitimni Sud je u više navrata potvrdio (uporediti ex plurimis Kasacioni sud Odeljenje III, 8 Avgust 2011, n. 17351) potrebu da ugovorne klauzule i ponašanje ugovornih strana budu u skladu sa pravilima pravičnosti, transparentnosti i jednakosti, i da kršenje tih načela dovodi do ništavosti ugovornih klauzula koje ih ne poštuju.

5- Ne čini se da predmetna klauzula "transparentno izlaže konkretno funkcionisanje mehanizma konverzije strane valute" kao i "odnos između tog mehanizma i onog koji je propisan drugim klauzulama u vezi isplate kredita", tako da izgleda da je ona, kako smatra

OVERENI PREVOD SA ITALIJANSKOG NA SRPSKI

Rešenje br. 4135 od 20 maja 2015.

Finansijsko bankarska arbitraža Vansudsko rešavanje sporova

Sud pravde Evropske Unije, u presudi koja je već nekoliko puta spomenuta, u suprotnosti sa čl. 4, stav 2, Direktive 93/13 / EEC (ili čl. 34, stav 2, Zakona o potrošačima), kao i sa pomenutim stanovištem Kasacionog suda.

U stvari, kao što je rečeno, predmetna ugovorna klauzula se ograničava da predvidi da se već vraćeni iznosi ili oni koje dužnici još uvek duguje prvo pretvaraju u švajcarske franke po "konvencionalnom kursu", pa se na taj način dobijeni iznos zatim pretvara u evro po trenutnom kursu, ali ne izlaže sve aritmetičke operacije koje je potrebno izvršiti u cilju realizacije takve duple konverzije iz jedne valute u drugu (i obrnuto).

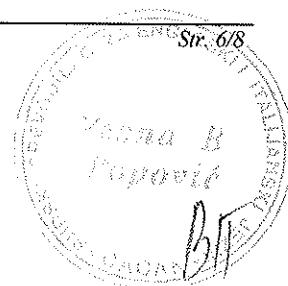
6-Prema već pomenutoj presudi Suda pravde, kršenje načela transparentnosti u skladu sa čl. 4, stav 2, Direktive 93/13/EEC znači da se predmetna klauzula može oceniti nezakonitom u smislu člana. 3, stav 1, te Direktive, gde se "u suprotnosti sa zahtevima dobre volje, [utvrdi] značajna neravnotežu u pravima i obavezama stranaka po ugovoru." Kao što je poznato, čl. 3, stav 1, Direktive 93/13/EEC je preuzet u italijanskom zakonodavstvu u članu 33, stav 1, tačka Zakona o potrošačima, čija različita doslovna formulacija nije značajna za potrebe ovog postupka.

Kao nezakonita, predmetna ugovorna klauzula se, dakle, može proglasiti ništavnom po službenoj dužnosti, u smislu čl. 36 Zakona o potrošačima (koji odgovara čl. 6, stav 1, Direktive 93/13 / EC).

7- Isto tako, prema spomenutom opredeljenju Vrhovnog suda pravde kršenje osnovnih pravila transparentnosti, i samim tim objektivno lake razumljivosti, rezultira ništavnošću klauzule.

8- Nakon što je to utvrđeno, neophodno je utvrditi kakve posledice izaziva u ugovornom odnosu između stranaka u ovom postupku ništavost klauzule koja je gore ispitana, od momenta kada se taj odnos mora regulisati.

Kao što je ovde navedeno, pomenutom presudom Evropskog suda pravde Evropske Unije odlučeno je sledeće: "Član 6, stav 1, Direktive 93/13 mora se tumačiti na način da, ... kada se ugovor zaključi između stručnog lica i potrošača ne može važiti nakon izbacivanja nezakonite odredbe, ta odredba ne isključuje pravilo nacionalnog prava koje omogućava sudiji

Finansijsko bankarska arbitraža
Vansudsko rešavanje sporova

nacionalnog suda da otkloni ništavnost te klauzula zamenivši je odgovarajućom odredbom iz nacionalnog zakonodavstva ."

Međutim, čak i sa posebnim osvrtom na evidentnu preteranu visinu zatezne kamate, Koordinacioni odbor ove Arbitraže je pojasnio da, uzimajući u obzir zakonodavstvo Suda pravde Evropske unije, poništenje nezakonite klauzule u smislu čl. 36 Zakona o potrošačima prati primena dspozitiva pravne norme koju je predisponirajući hteo da upotrebi u svoju korist (presuda br. 3995 od 24. juna 2014.).

U ovom slučaju, već pomenuti čl. 125-sexies, stav 1, Jedinstvenog teksta zakona o bankarstvu .. (koji odgovara članu 16, stav 1, Direktive 2008/48/EC o ugovorima o potrošačkim kreditima i koji stavlja van snage Direktivu 87/102 / EEC.), glasi ovako: "Potrošač može otplatiti u bilo koje vreme, u celosti ili delimično, iznos koji duguje kreditoru."

Isti Tekst jedinstvenog zakona o bankarstvu, čl. 117, regulišući razne hipoteze o ništavosti ugovora, utvrđuje, u stavu 7, koje se u tom slučaju primenjuju: a) minimalnu i maksimalnu nominalnu kamatnu stopu, kako za aktivne tako i za pasivne transakcije, godišnje obveznice trezora ili druge slične hartije od vrednosti koje može odrediti Ministar ekonomije i finansija, izdate tokom prethodnih dvanaest meseci pre zaključenja ugovora ili, ako je to povoljnije za klijenta, izdate u prethodnih dvanaest mjeseci pre obavljanja transakcije; b) ostale iznose i uslove koji su objavljeni za odgovarajuće kategorije transakcija i usluga u vreme zaključivanja ugovora ili, ako je povoljnije za klijenta, u vreme kada se vrši transakcija ili pruža usluga; ukoliko nema objave ništa se ne duguje.

9- U skladu sa Sudom pravde primenjuje se uputstvo Vrhovnog suda, prema kome (uporediti Kasacioni sud Odeljenje 1. , 10. septembar 2013., br. 20686) potvrđena ništavnost klauzule koja se odnosi na način obračuna kamate ne utiče na ceo ugovor il, ali zahteva da sud ponovo obračuna istu.

10- U ovom slučaju je, dakle, odlučeno na isti način kao u gore avedenim principima. Prema tome, u potvrđivanju ništavnosti klauzule iz čl. 7 ugovora koji je zaključen između stranaka u ovom predmetu uzet je u obzir nominalistički princip iz čl. 1277, stav 1 Građanskog zakonika, posrednik će izvršiti obračun za svrhu prevremene otplate predmetnog kredita primenom navedenih principa.

OVERENI PREVOD SA ITALIJANSKOG NA SRPSKI

Rešenje br. 4135 od 20 maja 2015.

Finansijsko bankarska arbitraža
Vansudsko rešavanje sporova

Dakle, spor ima svoje rešenje u datom ugovoru. U stvari, čl. 4 ugovora između stranaka navodi doslovno: "Ugovorne strane su saglasne da je sadašnja kredit iskazan u evrima indeksiran u švajcarskim francima, prema dole navedenim metodama" ....

Kao ishod zahteva za prevremenu otplatu kredita, preostala glavnica koju podnosilac žalbe mora vratiti biće jednaka razlici između iznosa pozajmljenih (240.000,00 €) i ukupnog iznosa već vraćene glavnice (ovo drugo se obračunava u skladu sa ugovorenim indeksiranjem u švajcarskim francima), bez obavljanja dvostruke konverzije na koji ukazuje čl. 7 koji je proglašen ništavnim.

IZ TOG RAZLOGA

Odbor prihvata žalbu iz razloga navedenih u dispozitivu.

Takođe, prema važećim zakonima, posrednik uplaćuje Banci Italije iznos od 200,00 evra (dvestotine/00) kao naknadu za troškove postupka, a podnosocu molbe 20,00 evra (dvadeset/00) kao nadoknadu iznosa koji je uplaćen za podnošenje žalbe.

PREDSEDNIK

Elektronski potpisao
MAURIZIO MASSERA

Str. 8/8

-----KRAJ PREVODA-----

Potvrđujem da ovaj prevod u potpunosti odgovara izvorniku koji je sastavljen na italijanskom jeziku, del. br. 065/2017.

VESNA B. POPOVIĆ, sudski prevodilac za engleski i italijanski jezik, po rešenju Ministarstva pravde broj 740-06-203/94-18 od 02.09.1994. godine.

S. Markovića 36/26, Čačak

U Čačku, 01.02.2017.

